

ცენტრალური საჩუქრები V

თბილისი
2022-2023

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების
ინსტიტუტი

ტერმინოლოგიის საკითხები

V

2022-2023

სარედაქციო საბჭო:

ავთანდილ არაბული – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
აკადემიკოსი;
ოთარ გამყრელიძე – იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი;
გელა გელაშვილი – ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი;
გურამ გოგიშვილი – მათემატიკის აკადემიური დოქტორი;
გიორგი გოგოლაშვილი – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი;
დარეჯან თვალთვაძე – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი;
ნანა მაჭავარიანი – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი;
ელგუჯა მემმარიაშვილი – გენერალ-მაიორი, სამხედრო მეცნიერებათა
დოქტორი, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი;
ვლადიმერ პაპავა – ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი;
ვაჟა შენგელია – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს
მეცნიერთა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი;
რამაზ შენგელია – მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, აკადემიკოსი;
გიორგი ძიძიგური – ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

სარედაქციო კოლეგია:

ლინდა გიორგაძე, ნინო დათეშიძე, თამარ ვაშაკიძე, ნათელა მუზაშვილი,
სალომე ოშიაძე, მარინე ოსაძე, რუსუდან პაპიაშვილი, მანანა რუსიშვილი.

რედაქტორი ლია ქაროსანიძე

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Arnold Chikobava Institute of Linguistics

Terminology Issues

V

2022-2023

Editorial Committee:

Avtandil Arabuli – Doctor of Philological Sciences, Academician;
Otar Gamkrelidze – Doctor of Sciences in Law;
Gela Gelashvili – Doctor of Physical and Mathematical Sciences;
Guram Gogishvili – Doctor of Mathematical Sciences;
Giorgi Gogolashvili – Doctor of Philological Sciences;
Darejan Tvaltvadze – Doctor of Philological Sciences;
Elguja Medzmariashvili – Major-General, doctor of Military Sciences, doctor of Technical Sciences, academician;
Vladimer Papava – Doctor of Economic Sciences, academician;
Ramaz Shengelia – Doctor of Medical Sciences, academician;
Giorgi Dzidziguri – Doctor of Technical Sciences, professor.

Editorial Board:

Linda Giorgadze, Nino Dateshidze, Tamar Vashakidze, Natela Muzashvili, Marine Osadze, Rusudan Papiashvili, Manana Rusieshvili.

Editor Lia Karosanidze

სარჩევი – Content

ციური ახვლედიანი, სართედები ფრანგულ ენაში	11
<i>Tsiuri Akhvlediani, Telescopic Terms in the French Language</i>	14
ციცინო გაბესკირია, პრეფიქსაცია, როგორც სიტყვაწარმოების ერთ- ერთი საშუალება მათემატიკურ ტერმინოლოგიაში	16
<i>Tsitsino Gabeskiria, Prefixation as One of the Means of Word Formation in Georgian Mathematical Terminology</i>	22
<i>Dr. Christian Galinski, Cooperation and Collaboration in Terminology....</i>	24
ქრისტიან გალინსკი, შეთანხმებული მუშაობა და თანამშრომლობა ტერმინოლოგიაში	53
დეკანოზი კონსტანტინე გიორგაძე, ლინდა გიორგაძე, „სამღვდლო კონდაკის“ რამდენიმე ტერმინისათვის	54
<i>Archpriest Konstantine Giorgadze, Linda Giorgadze, On Some Problematic Terms Presented in the Process of Edition of the Priest's Euchologion</i>	60
ირინა გოგონაია, მინერალური წარმოშობის სამკურნალწამლო საშუალებების განმარტებითი ლექსიკონის შესახებ ქართული საექიმო წიგნებისა და კარაბადინების მიხედვით.....	62
<i>Irina Gogonaia, On the Issue of the Explanatory Dictionary of Medicinal Remedies of Mineral Origin According to Georgian Medical Books and Qarabadins.....</i>	68
თამარ გუჩუა, რიტუალი და მისი ცნებით-ტერმინოლოგიური განზომილებები	70
<i>Tamar Guchua, A Ritual and Its Conceptual and Terminological Dimensions</i>	81
ნინო დათეშიძე, თეონა ლაფაური, ნათელა მუზაშვილი, მარინე ოსაძე, ტერმინოლოგიის ახალი საერთაშორისო სტანდარტები	83
<i>Nino Dateshidze, Teona Laphauri, Natela Muzashvili, Marine Osadze, New International Standards of Terminology.....</i>	89

<i>ნინო დათეშიძე, ნათელა მუზაშვილი, მარინე ოსაძე, აფიქსოდიან ტერმინთა სტრუქტურული ჯგუფები.....</i>	92
<i>Nino Dateshidze, Natela Muzashvili, Marine Osadze, Structural Groups of Terms with Affixoids</i>	99
<i>თამაზ დევიძე, ლიტურგიკული ტერმინოლოგია „მარხვანის“ ქართულ ხელნაწერებში</i>	101
<i>Tamaz Devidze, Liturgical Terminology in the Georgian Manuscripts of Lenten Triodion.....</i>	109
<i>ირინე დემეტრაძე, წამლების დასახელებები: ეტიმოლოგია, სემანტიკა და სტრუქტურა</i>	111
<i>Irine Demetradze, The Names of Pharmaceutical Remedies: Etymology, Semantics and Structure</i>	119
<i>მანანა ერქომაიშვილი, რძის პროდუქტების სახელდებისათვის</i>	120
<i>Manana Erkomaishvili, On Naming of Dairy Products</i>	124
<i>იამზე ვაშაკიძე, ტოპონიმ „ახალციხის რაბათის“ საკითხისათვის ტარიელ ფუტკარაძის ჩანაწერების მიხედვით</i>	126
<i>Iamze Vashakidze, Towards the Issue of the Toponym “The Rabat of Akhaltsikhe” Based on the Notes by Professor Tariel Putkaradze</i>	136
<i>ზურაბ ვახანია, ფსიქოლოგიის ქართული ტერმინოლოგია (დაზუსტება, დახვეწა და შევსება)</i>	138
<i>Zurab Vakhania, Specification, Refinement and Expansion of Georgian Psychological Terms.....</i>	151
<i>რუსუდან ზეკალაშვილი, განტერმინება (დეტერმინოლოგიზაცია), როგორც ლექსიკის გამდიდრების საშუალება (სამედიცინო ტერმინთა მაგალითზე)</i>	152
<i>Rusudan Zekalashvili, Determinologization as One of the Means of Enriching the Language Lexis (Using the Data of Medical Terms).....</i>	167

<i>დავით იობიძე</i> , გელათელი ანონიმი მწიგნობრის ტერმინთშემოქმედებითი ძიებანი ერთი გელათური ხელნაწერის (K14) მიხედვით	169
<i>Davit Iobidze</i> , Terminological Searches of the Anonymous Gelatian Scribe According to One Gelatian Manuscript (K14)	179
<i>Regīna Kvašīte</i> , Terms of the Latvian and Lithuanian Terminology: the Comparative Aspect	180
<i>რეგინა კვაშიტე</i> , ზოგი ლიტუვური და ლატვიური ტერმინის შესახებ: შედარებითი კვლევა	193
<i>მაია კიკვაძე</i> , რამდენიმე ტერმინი ტაოს ქართულიდან	196
<i>Maia Kikvadze</i> , Some Terms from Tao Georgian	204
<i>ზაალ კიკვიძე</i> , ინტერფიქსი, როგორც ტერმინი და ცნება: სოციოტერმინოლოგიური მიდგომა	206
<i>Zaal Kikvidze</i> , An Interfix as a Term and Notion: A Socioterminological Approach	223
<i>Elena Chiocchetti</i> , Workplace Safety Terminology in South Tyrol: Terminological Challenges in German as Minority Language	225
<i>ელენა კიოკეტი</i> , სამუშაო ადგილის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ტერმინოლოგია: ტერმინოლოგიური პრობლემები სამხრეთ ტიროლის გერმანულში, როგორც უმცირესობის ენაში	242
<i>ნელი მახარაძე</i> , სიწმინდის საფარებელი „პერეკელი“ (ეტიმოლოგიისა და თავდაპირველი დანიშნულებისათვის)	243
<i>Neli Makharadze</i> , Coverings of Church Treasury პერეკელი – <i>perekeli</i> (Etymology and Original Function)	256
<i>თამარ მახარობლიძე</i> , ტერმინოლოგიის საკითხები ქართულ ჟესტურ ენაში	258
<i>Tamar Makharoblidze</i> , Terminological Issues in GESL	270
<i>დამანა მელიქიშვილი</i> , მეთოდოლოგიური და ტერმინოლოგიური პრობლემები გრამატიკულ ლიტერატურაში (ისტორია და დღევანდელი: 1928-2022)	272

Damana Melikishvili, Methodological and Terminological Problems
In Grammatical Literature (History and Contemporaneity: 1928-2022)... 295

ლელა მეტრეველი, ქიმიური ტერმინოლოგიის ნორმალიზაციის
საკითხისათვის 296

Lela Metreveli, For Normalization of Chemical Terminology 304

მაია ნაჭყებია, ენა და ლიტერატურათმცოდნეობითი
ტერმინოლოგია XVII საუკუნის საფრანგეთსა და საქართველოში
(კომპარატივისტული კვლევა)..... 306

Maia Nachkebia, Language and Terminology of Literary Studies in the
17th Century France and Georgia (Comparative Study) 317

სალომე ომიადე, კვეთი, ყველი – მსგავსი მოტივაციის მქონე ორი
ლექსემა-ტერმინი 319

Salome Omiadze, Rennet and Cheese – Two Lexemes-Terms with Similar
Motivation 327

ციური რამიშვილი, *ვლადიმერ ციციშვილი*, ნანომეცნიერებასა და
ნანოტექნოლოგიებში ქართული ტერმინოლოგიური ლექსიკონის
შექმნის შესახებ 329

Tsiuri Ramishvili, *Vladimir Tsitsishvili*, On the Creation of a Georgian
Terminological Dictionary in Nanoscience and Nanotechnologies 336

რუსუდან საღინაძე, ქართული ტერმინოლოგიური მუშაობის
ასპექტები 338

Rusudan Saghinadze, Aspects of Georgian Terminological Work 349

ლიანა სუთიძე, ცნებებისა და განმარტებების შეუსაბამობა „დიდ
ვიზუალურ ენციკლოპედიაში“ 351

Liana Sutidze, Discrepancy between Concepts and Definitions in the
„Big Visual Encyclopedia“ 355

ნესტან სულავა, *ნანა გონჯილაშვილი*, ივანე ჯავახიშვილი ძველი
ქართული მწერლობის კლასიფიკაციისა და თხრობის სტილის
შესახებ 357

<i>Nestan Sulava, Nana Gonjilashvili, Ivane Javakhishvili on the Classification and Style of Narration of Old Georgian Writing</i>	377
<i>ნინო ფხაკაძე, ტერმინოლოგიური მოდელები პირველი ქართული ტექნიკური ტერმინოლოგიური ლექსიკონის („სიტყვარის“) მიხედვით</i>	379
<i>Nino Pkhakadze, Terminological Models According to the First Georgian Technical Terminological Glossary</i>	391
<i>ლია ქაროსანიძე, ქართული ტერმინთბანკი და ტერმინოლოგიური პოლიტიკა საქართველოში</i>	393
<i>Lia Karosanidze, Georgian Term Bank (GTB) and Terminological Policy in Georgia</i>	417
<i>ნინო ქემერტელიძე, მერი გიორგაძე, ინგლისურენოვანი მეტაფორული სამედიცინო ტერმინების ქართული შესატყვისებისთვის</i>	420
<i>Nino Kemertelidze, Meri Giorgadze, English Metaphoric Medical Terms and Their Georgian Equivalents</i>	429
<i>ნინო ღამბაშიძე, თამარ ციციშვილი, როგნედა ღამბაშიძე - ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ზოგიერთი ეპიზოდი</i>	431
<i>Nino Ghambashidze, Tamar Tsitsishvili, Rogneda Ghambashidze – Some Episodes from Her Life and Work</i>	436
<i>ირინე ჩაჩანიძე, ილია ალხაზიშვილის ნაშრომი „ფარმაცევტული ტერმინები ქართულს ენაზედ“</i>	437
<i>Irine Chachanidze, Ilia Alkhazishvili's Work „Pharmaceutical Terms in Georgian“</i>	446
<i>ნარი ჩხაბერიძე, ტერმინ „შურისა“ და მოშურნეობის ლექსიკურ-სემანტიკური მიმართება</i>	448
<i>Nari Chkhaberidze, Lexical and Semantic Relationships of the Terms Envy and Being Envious</i>	462
<i>დალი ცატავა, გასტრონომიული ტერმინოლოგია მეგრული „ჰამოს“ მაგალითზე</i>	464

<i>Dali Tsatava</i> , Gastronomy and Gastronomic Terminology on the Example of Megrelian „Hamos“	473
<i>თამარ ხატიაშვილი</i> , ქართული „სამხედრო-ტექნიური ლექსიკონი“ 100 წლისაა	476
<i>Tamar Khatiashvili</i> , Georgian Military-Technical Dictionary is 100 Years Old	487
<i>ნინო ხახიაშვილი</i> , სიტყვაწარმოების ერთი საშუალებისათვის ქართულში (არ[ა]- და ვერ[ა]- უარყოფითნაწილაკიანი სახელები)	489
<i>Nino Khakhiashvili</i> , On the Issue of Word Formation in Georgian (Nouns with Negative Particles არ[ა] /ar[a]/ – ვერ[ა] /ver[a]/)	498
საძიებელი/Glossarial Index	501